Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0515U000947

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-12-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Сергій Леонідович
2. Popov Sergiy Leonidovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.02

Назва наукової спеціальності: Російська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-12-2015

Спеціальність за освітою: 2001

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071204

Місцезнаходження: 61077, Харків, площа Свободи, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д26.172.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: 61168, м. Харків, вул. Алчевських, 29

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.39

Тема дисертації:

1. Граматичні варіанти в російській мові: когнітивно-еволюційний аспект

2. Grammatical Variants in Russian Language: Cognitive and Evolutionary Aspect

Реферат/анотація:

1. Об'єкт: граматичні варіанти в російській мові. Мета: подання російських граматичних варіантів у когнітивно-еволюційному аспекті. Методи: порівняльно-історичний, традиційно-комплексний, логіко-синтаксичний, формально-синтаксичний, опозицій, семантичного поля, опису за лексико-семантичними групами, кількісного аналізу, синтагматичного аналізу, перцептивно-аргументаційний метод диференціації граматичних варіантів. Наукова новизна: уперше установлено залежність логічності мислення та граматики від якості сприйняття; виявлено три ступеня сприйняття граматичних варіантів - синкретичне, поверхове й альтернативне в його імперативному й диспозитивному різновидах; визначено когнітивно-еволюційні функції граматичних варіантів: імперативне впорядковування і диспозитивне добудовування - та умову реалізації цих функцій: комунікативну потребу; зафіксовано еволюційні кореляції граматичної варіантності й когніції; розроблено перцептивно-аргументаційний метод диференціації граматичних варіантів; здійснено семантико-стилістичну інтеграцію диспозитивних та імперативних граматичних варіантів на основі понять

синонімії та антонімії. Практичне значення: розроблений та застосований у дисертації перцептивно-аргументаційний метод диференціації граматичних варіантів є доцільним в ортологічній практиці; семантико-стилістична інтеграція диспозитивних та імперативних граматичних варіантів сприяє більш системному, ніж традиційне граматичне, засвоєнню цих варіантів.

2. The object of the dissertation is the grammatical variants in the Russian language. The aim of the research is the representation of Russian grammatical variants in a cognitive and evolutionary aspect. The methods applicable in the dissertation are as follows: comparative historical, traditional and integrated, logical and syntactic, formal and syntactic, method of oppositions, method of a semantic field, description of lexical and semantic groups, quantitative analysis, syntagmatic analysis, perceptual and argumentation method of differentiation of grammatical variants. The scientific novelty: for the first time the dependence of the logic of thinking and grammar on the quality of perception has been ascertained; three levels of perception of grammatical variants have been identified: syncretic, superficial and alternate perception in its imperative and dispositive varieties; cognitive and evolutionary functions of grammatical variants have been determined: imperative ordering and discretionary adding, and the condition of the implementation of these functions: communicative needs; evolutionary correlations of grammatical variance and cognition have been documented; a perceptual and argumentation method of differentiation of grammatical variants has been built; semantic and stylistic integration of discretionary and mandatory grammatical variants based on the concepts of synonyms and antonyms has been done. The practical value: the perceptual and argumentation method of differentiation of grammatical variants, which was developed and applied in the dissertation, can be used in orthological practice; semantic and stylistic integration of grammatical variants contributes to more systematic mastering of these variants than in the traditional grammar.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанченко Іван Іванович
2. Stepanchenko Ivan Ivanovich

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глущенко Володимир Андрійович
2. Глущенко Володимир Андрійович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучик Алла Анатоліївна
2. Лучик Алла Анатоліївна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.02, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тропіна Ніна Павлівна

2. Тропіна Ніна Павлівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Півторак Григорій Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Півторак Григорій Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.